

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

(назва кафедри, що забезпечує викладання)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

27 серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

(назва програми)

Спеціальність А3 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань А Освіта

(вказати шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

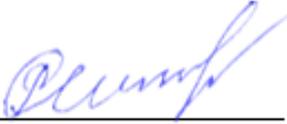
Робоча програма навчальної дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Розробник(и):

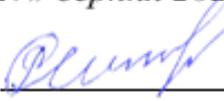
Гордійчук Оксана Євгенівна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач(і):

Гордійчук Оксана Євгенівна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП Світлана РОМАНЮК

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Світлана РОМАНЮК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» полягає у формуванні розуміння теоретико-методологічних, практичних основ, сутності, змісту та особливостей організаційних та педагогічних технологій інклюзивного навчання учнів у початковій школі; формуванні готовності майбутнього вчителя початкових класів до впровадження та інтегрування технологій інклюзивного навчання у власну педагогічну практику з урахуванням сучасних вимог до освітнього процесу в Новій українській школі.

Навчальна дисципліна «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки магістра. Її вивчення передбачає розв'язання наступних завдань, зокрема:

- формувати мотивацію до опанування зарубіжним та вітчизняним досвідом щодо технологій інклюзивного навчання;
- формувати в майбутнього фахівця інклюзивного класу спектр загальних компетентностей: світоглядних, громадянських, комунікативних, міжособистісної взаємодії, інформаційно-комунікаційних, креативних, аналітичних, самоосвітніх;
- формувати професійну готовність майбутнього вчителя початкових класів до впровадження організаційних та педагогічних технологій інклюзивного навчання учнів у початковій школі;
- формувати інтерес до вивчення перспективного педагогічного досвіду вчителів інклюзивних класів щодо впровадження ними педагогічних технологій інклюзивного навчання у системі початкової школи;
- формувати прагнення до самостійності, науково-дослідницької діяльності та прагнення до освіти впродовж.

Пререквізити: Нові підходи до навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі. Інноваційні підходи до вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі. Соціально-емоційне навчання та партнерська взаємодія учасників освітнього процесу Нової української школи

Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-4. Здатність працювати автономно.

СК-5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

СК – 10. Здатність створювати соціально-сприятливі умови, що забезпечують ефективність функціонування інклюзивного освітнього середовища з використанням досвіду інноваційних практик, впровадження пропедевтичних і корекційних технологій.

ПРН – 5. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН – 10. Знати й використовувати інструменти професійної підтримки та методичного супроводу щодо забезпечення навчання в інклюзивному класі

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні оволодіти наступними компетенціями.

Знати:

- міжнародні документи та вітчизняні нормативно-правові акти, що створюють соціально-сприятливі умови функціонування інклюзивного освітнього середовища та можливостей впровадження технологій інклюзивного навчання учнів;

- роль учителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу;
- особливості та етапи впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі;
- моделі організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ;
- організаційні та педагогічні технології інклюзивного навчання учнів у початковій школі та особливості їх впровадження;
- основи та оптимальні способи організації індивідуалізації та диференціації як педагогічних технологій інклюзивного навчання учнів;
- методи та прийоми індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами;
- особливості організації диференціації як педагогічної технології інклюзивного навчання учнів;
- особливі освітні потреби та сильні сторони учнів з метою урахування індивідуалізованих та диференційованих підходів в розробці індивідуальних програм розвитку дитини навчальних планів;
- сутність, зміст та особливості впровадження кооперативної технології інклюзивного навчання здобувачів освіти;
- форми та методи організації кооперативного навчання в інклюзивному класі;
- переваги та труднощі використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу;
- види навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП;
- знати інструменти професійної підтримки та методичного супроводу здобувачів освіти з ООП навчальних і поведінкових труднощів;
- специфіку застосування технології корекції навчальних і поведінкових труднощів у здобувачів освіти;
- сутність та зміст технології формування у здобувачів освіти соціальних навичок;
- сутність технології розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь учнів з ООП;
- роль соціальних історій та рольових ігор у формуванні соціальних навичок у здобувачів освіти;
- сутність понять альтернативна та додаткова комунікації (АДК), основні системи і засоби застосування АДК;
- роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації здобувачів освіти з ООП;
- соціально-сприятливі умови, що забезпечують ефективність функціонування інклюзивного освітнього середовища з використанням досвіду інноваційних практик, впровадження пропедевтичних і корекційних технологій;
- особливості організації та інтегрування технологій інклюзивного навчання у власну педагогічну практику з урахуванням сучасних вимог до освітнього процесу в Новій українській школі.

Вміти:

- аналізувати міжнародні документи та вітчизняні нормативно-правові акти, що створюють соціально-сприятливі умови функціонування інклюзивного освітнього середовища та можливостей впровадження технологій інклюзивного навчання учнів;
- відстежувати роль учителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу;
- проектувати особливості та етапи впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі;
- застосовувати моделі організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ
- впроваджувати організаційні та педагогічні технології інклюзивного навчання учнів у початковій школі та особливості їх впровадження;

- застосовувати основи та оптимальні способи організації індивідуалізації та диференціації як педагогічних технологій інклюзивного навчання учнів;
- використовувати методи та прийоми індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами;
- виокремлювати особливості організації диференціації як педагогічної технології інклюзивного навчання учнів;
- виокремлювати особливі освітні потреби та сильні сторони учнів з метою урахування індивідуалізованих та диференційованих підходів в розробці індивідуальних програм розвитку дитини навчальних планів;
- адаптовувати сутність, зміст та особливості впровадження кооперативної технології інклюзивного навчання здобувачів освіти;
- реалізовувати форми та методи організації кооперативного навчання в інклюзивному класі;
- аналізувати переваги та труднощі використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу;
- діагностувати види навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП;
- застосовувати інструменти професійної підтримки та методичного супроводу здобувачів освіти з ООП з навчальними і поведінковими труднощами;
- відстежувати специфіку застосування технології корекції навчальних і поведінкових труднощів у здобувачів освіти;
- впроваджувати технології формування у здобувачів освіти соціальних навичок;
- впроваджувати технології розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь учнів з ООП;
- застосовувати соціальні історії та рольові ігри у формуванні соціальних навичок у здобувачів освіти;
- застосовувати альтернативну та додаткову комунікації (АДК), основні системи і засоби застосування АДК;
- проєктувати альтернативну комунікацію з метою розвитку мовлення і соціалізації здобувачів освіти з ООП;
- створювати соціально-сприятливі умови, що забезпечують ефективність функціонування інклюзивного освітнього середовища з використанням досвіду інноваційних практик, впровадження пропедевтичних і корекційних технологій;
- враховувати особливості організації та інтегрування технологій інклюзивного навчання у власній педагогічній практиці з урахуванням сучасних вимог до освітнього процесу в Новій українській школі.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин							Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1м	1	3	90	2	16	-	14	-	60	-	залік
Заочна	1м	1	3	90	2	8	-	-	-	82	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	л	ін	с.р.		л	с	ла	інд	с.р.
го	м	а	д	.	го	е	б					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
М.1.												
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ												
Тема 1. Технологічний підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи.	14	2	2	-	-	10	6	1	-	-	-	5
Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі.	14	2	2	-	-	10	6	1	-	-	-	5
Разом за модулем 1	28	4	4	-	-	20	12	2	-	-	-	10
М.2.												
ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ												
Тема 3 Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів.	9	2	2	-	-	5	15	1	-	-	-	14
Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.	14	2	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Тема 5 Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів.	14	2	2	-	-	10	18	2	-	-	-	16
Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок.	9	2	2	-	-	5	15	1	-	-	-	14
Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.	16	4	2	-	-	10	15	1	-	-	-	14
Разом за модулем 2	62	12	10	-	-	40	78	8	-	-	-	72
Усього годин:	90	16	14	-	-	60	90	8	-	-	-	82

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1.	<p>Тема 1. Технологічний підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття технологічного підходу в освіті та його значення для інклюзивного навчання. 2. Технологічний підхід у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. 3. Особливості впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі. 4. Роль учителя та асистента у використанні технологічного підходу.
2.	<p>Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття педагогічного проектування та його сутність. 2. Етапи впровадження технологій інклюзивного навчання. 3. Модель організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ. 4. Виклики та перспективи реалізації педагогічних технологій у сучасній Новій українській школі.
3.	<p>Тема 3. Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і відмінності понять "індивідуалізація" та "диференціація". 2. Методи й прийоми індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами. 3. Технології диференціації освітнього процесу. 4. Приклади організації роботи з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів інклюзивного класу.
4.	<p>Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи кооперативного навчання. 2. Форми та методи організації кооперативного навчання в інклюзивному класі. 3. Переваги та труднощі використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу. 4. Практичні моделі роботи в групах і парах з молодшими школярами в інклюзивних класах.
5.	<p>Тема 5. Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП. 2. Корекційні технології та методики подолання труднощів у навчанні. 3. Психолого-педагогічний супровід дітей із поведінковими труднощами. 4. Роль співпраці педагога, асистента вчителя, психолога та батьків у процесі корекції.
6.	<p>Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі. 2. Освітні технології розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь. 3. Використання соціальних історій та рольових ігор для формування соціальних навичок. 4. Партнерство з батьками у розвитку соціальних компетентностей учнів.
7.	<p>Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття альтернативної та додаткової комунікації (АДК). 2. Основні системи і засоби АДК (піктограми, жести, технічні пристрої).

3. Роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації.
4. Практичні приклади застосування АДК в освітньому процесі.

Теми семінарських занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
1.	<p>Тема 1. Технологічний підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обґрунтування сутності технологічного підходу в освіті та його значення для інклюзивного навчання. ▪ Аналіз міжнародних документів, вітчизняних нормативних актів, що створюють соціально-сприятливі умови функціонування інклюзивного освітнього середовища та можливості впровадження технологій інклюзивного навчання учнів, вітчизняних та зарубіжних джерел щодо технологічного підходу. ▪ Характеристика особливостей впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ▪ Дискусія щодо ролі учителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу.
2.	<p>Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обговорення педагогічного проектування етапів впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі. ▪ Характеристика етапів впровадження технологій інклюзивного навчання. ▪ Аналіз моделі організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ. ▪ Дискусія щодо викликів та перспектив реалізації педагогічних технологій у сучасній Новій українській школі.
3.	<p>Тема 3. Індивідуалізація і диференціація як педагогічні технології інклюзивного навчання учнів.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обговорення сутності та відмінностей понять "індивідуалізація" та "диференціація". ▪ Характеристика методів та прийомів індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами. ▪ Практикум щодо впровадження технології диференціації освітнього процесу ▪ Приклади організації роботи з урахуванням індивідуальних освітніх потреб учнів інклюзивного класу.
4.	<p>Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обговорення сутності та теоретичних основ кооперативного навчання. ▪ Аналіз форм та методів організації кооперативного навчання в інклюзивному класі. ▪ Характеристика переваг та труднощів використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу. ▪ Групова робота – добір практичних моделей роботи в групах і парах з молодшими школярами інклюзивного класу.
5.	<p>Тема 5. Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналіз видів навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП. ▪ Характеристика корекційних технологій та методик подолання труднощів у навчанні учнів з ООП. ▪ Обговорення сутності психолого-педагогічного супроводу дітей із

	<p>поведінковими труднощами.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Дискусія щодо ролі співпраці педагога, асистента вчителя, психолога та батьків у процесі корекції.
6.	<p>Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обговорення сутності і значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі. ▪ Аналіз освітніх технологій розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь учнів з ООП. ▪ Групова робота – добір прикладів використання соціальних історій та рольових ігор для формування соціальних навичок. ▪ Дискусія з теми: «Партнерство педагогів з батьками у розвитку соціальних компетентностей учнів інклюзивного класу».
7.	<p>Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обговорення сутності понять альтернативної та додаткової комунікації (АДК). ▪ Характеристика основних систем і засобів АДК (піктограми, жести, технічні пристрої). ▪ Дискусія щодо ролі альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації. ▪ Групова робота – добір практичних прикладів застосування АДК в освітньому процесі.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год
1.	Тема 1. Технологічний підхід – імператив інклюзивного навчання учнів у системі початкової школи.	<ul style="list-style-type: none"> - Опрацювати наукові вітчизняні та зарубіжні джерела та скласти таблицю «Технологічний підхід в освіті та його значення для інклюзивного навчання». - Зробити нотатник щодо характеристики особливостей впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі. - Підготуватися до дискусії щодо ролі учителя та асистента у використанні технологічного підходу. 	10
2.	Тема 2. Педагогічне проектування та етапи впровадження технологій інклюзивного навчання в Новій українській школі.	<ul style="list-style-type: none"> - Підготувати презентацію «Етапи впровадження технологій інклюзивного навчання». - Нотатник аналізу моделей організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ. - Здійснити огляд перспективного педагогічного досвіду вчителів інклюзивних класів щодо впровадження ними педагогічних технологій інклюзивного навчання у системі початкової школи. -Прокоментувати соціально-сприятливі умови, що забезпечать ефективність функціонування інклюзивного освітнього середовища з використанням досвіду інноваційних практик. 	10
3.	Тема 3. Індивідуалізація і диференціація як	<ul style="list-style-type: none"> - Підготуватися до групового обговорення сутності та відмінностей понять 	5

	педагогічні технології інклюзивного навчання учнів.	"індивідуалізація" та "диференціація". - Підготувати коротке повідомлення щодо технологій диференціації освітнього процесу. - Дібрати приклади впровадження індивідуалізації та диференціації для здобувачів освіти з ООП на предметах мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі .	
4.	Тема 4. Кооперативна технологія навчання учнів інклюзивного класу.	- Обговорення сутності та теоретичних основ кооперативного навчання. - Дібрати форми та методи організації кооперативного навчання здобувачів освіти з ООП у процесі вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ». - Характеристика переваг та труднощів використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу. - Спроектувати практичні моделі роботи в групах і парах з молодшими школярами в інклюзивних класах.	10
5.	Тема 5. Технологія корекції навчальних і поведінкових труднощів.	- Дібрати кейси, які розкривають ті чи інші види навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП. - Підготуватися до панельної дискусії щодо обговорення сутності психолого-педагогічного супроводу дітей із поведінковими труднощами та ролі співпраці педагога, асистента вчителя, психолога та батьків у процесі корекції.	10
6.	Тема 6. Технологія формування у здобувачів освіти соціальних навичок.	- Підготувати презентацію з теми: «Значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі». - Запропонувати систему вправ щодо розвитку соціальних навичок здобувачів освіти з ООП в процесі вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі. - Підготувати есе з теми: «Партнерства з батьками у розвитку соціальних компетентностей учнів».	5
7.	Тема 7. Технологія альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.	- Підготувати нотатник з альтернативної та додаткової комунікації (АДК). - Проілюструвати АДК (піктограми, жести, технічні пристрої). - Підготуватися до панельної дискусії з теми: «Роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації дитини з ООП».	10

Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» є: лекції, семінарські заняття за типом «круглих столів», виступи з науковими повідомленнями в рамках семінарських занять у відповідності до тем, передбачених робочою програмою, підготовка та індивідуальний захист науково-практичних повідомлень.

Методи формування професійної компетентності студентів:

- розповідь
- пояснення
- бесіда
- візуалізація
- панельна онлайн-дискусія

Методи формування практичних умінь та навичок:

- складання опорних нотатків
- розробка опорних схем
- виконання практичних завдань
- розв'язування педагогічних задач
- імпровізація ситуаційних вправ
- презентація кращого вітчизняного педагогічного досвіду з упровадження технології інклюзивного навчання в початковій школі
- захист презентації та нотаток за матеріалами прослуханого курсу, чи циклу вебінарів у неформальній та інформальній освіті.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю (поточного та підсумкового):

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» використовуються наступні **методи контролю навчальних досягнень студентів:**

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, участі в панельних дискусіях письмового експрес-контролю, тестування, написання есе, виконання практичних завдань-розробок планів-уроків в інклюзивному класі, запис відео інструкцій для дітей з особливими освітніми потребами та ін.

Методи контролю. Під час вивчення дисципліни реалізується поточний, періодичний, підсумковий, взаємоконтроль, самоконтроль. Поточний контроль спрямовується на визначення рівню підготовки студентів на планових заняттях шляхом опитування програмного матеріалу, виставлення відповідних оцінок за усні відповіді. Під час занять застосовується індивідуальна, фронтальна і групова перевірки. Результати навчання студентів контролюються на семінарських заняттях. Самоконтроль використовується для розвитку активності й свідомості, міцності знань, навичок і вмінь студентів. Періодичний контроль полягає у визначенні рівня та обсягу оволодіння знаннями, навичками і вміннями наприкінці модулю. Підсумковий контроль охоплює і теоретичну і практичну підготовку студентів, проводиться наприкінці періоду навчання, під час екзамену.

Платформи для дистанційного навчання: *Google Meet, Google, Moodle.*

Форми контролю самостійної роботи студентів.

- Усне опитування
- Письмове опитування
- Перевірка завдань самостійної роботи (упродовж семестру)
- Тестування (упродовж семестру)
- **Форма підсумкового контролю - залік**

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Вид контролю	Поточний контроль		Підсумковий тестовий контроль	Всього
	Модуль 1.	Модуль 2.		
Іспит	10 балів	50 балів	40 балів	100 балів

Протягом семестру студент, при вивченні М. 1 може отримати 10 балів, М.2. може отримати 40 балів (разом з модульною контрольною роботою).

Під час підсумкового контролю студент отримує 40 балів (виконання тестових завдань – 10 балів, розкриття теоретичних питань -15 балів, виконання практичного завдання – 15 балів).

Підсумкову оцінку формуємо з балів за всі види навчальної діяльності студента протягом семестру згідно зі структурою залікового кредиту.

Однак, в умовах дистанційного навчання підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання тестових завдань у системі Moodle, оцінювання яких відбувається автоматизовано системою (40 питань по 1 балу, відповідно максимально студент може отримати 40 балів).

Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни

ЗМ. 1			ЗМ. 2						Підсумковий модуль-контроль	Всього
T.1.	T.2.	M.1	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	M2		
2	2	6	7	7	7	7	7	15	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Підсумкову оцінку формуємо з балів за всі види навчальної діяльності студента протягом семестру згідно зі структурою залікового кредиту.

В умовах дистанційного навчання підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання тестових завдань у системі Moodle, оцінювання яких відбувається автоматизовано системою (40 питань по 1 балу, відповідно максимально студент може отримати 40 балів).

Знання студентів оцінюються за критеріями

№	Оцінка	Вимоги до відповіді
1.	90-100 A / Відмінно	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно міркує і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
2.	82-89 B / Добре	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.
3.	75-81 C / Добре	Студент добре вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовує її на практицi; контролює власну дiяльнiсть; виправляє помилки, серед яких є суттєвi, добирає аргументи для пiдтвердження думок
4.	69-74 D / Задовiльно	Студент вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих
5.	50-68 E / Задовiльно	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але переконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмiє оцiнювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою дiяльнiстю.
6.	35-49 FX / Незадовiльно	Студент не опанував навчальний матерiал дисциплiни, не знає наукових фактiв i визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, вiдсутнi наукове мислення та сформованiсть практичних навичок.

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Яким чином технологічний підхід забезпечує реалізацію принципу доступності й рівності можливостей у початковій школі?
2. Які освітні технології виявляються найбільш результативними для навчання дітей з ООП і чому?
3. Як поєднуються традиційні методи навчання та інноваційні технології в умовах інклюзивного класу?

4. Які ризики та виклики можуть виникати під час упровадження технологічного підходу і як їх подолати?
5. У чому полягає сутність педагогічного проєктування як процесу планування та організації інклюзивного освітнього середовища?
6. Які етапи впровадження освітніх технологій є ключовими для досягнення успішної інклюзії, та як вони реалізуються на практиці?
7. Як співвідносяться вимоги Концепції НУШ із можливостями педагогічного колективу щодо організації інклюзивного навчання?
8. Які чинники визначають ефективність педагогічного проєктування в інклюзивній освіті?
9. У чому полягають основні відмінності між індивідуалізацією та диференціацією навчання, і як вони взаємодоповнюють одна одну в інклюзивному класі?
10. Які конкретні педагогічні прийоми дозволяють врахувати індивідуальні особливості учнів у процесі засвоєння навчального матеріалу?
11. Як організувати диференційовану роботу в класі з великою кількістю учнів, не порушуючи єдності освітнього процесу?
12. Яким чином індивідуалізація навчання впливає на мотивацію та навчальні досягнення дітей з особливими освітніми потребами?
13. Яким чином кооперативне навчання сприяє формуванню соціальних компетентностей та міжособистісної взаємодії дітей в інклюзивному класі?
14. Які конкретні моделі та методи кооперативного навчання (наприклад, «Джигсоу», «Коло ідей») найбільш ефективні в роботі з дітьми з ООП?
15. Які труднощі можуть виникати під час організації групової роботи, та як педагог може запобігати виникненню конфліктів?
16. Як кооперативне навчання впливає на формування толерантності, емпатії та взаємоповаги серед учнів?
17. Які є основні групи навчальних і поведінкових труднощів у дітей молодшого шкільного віку, та які причини їх виникнення?
18. Які корекційні технології виявляються найбільш ефективними у подоланні труднощів із навчанням та поведінкою?
19. Як відбувається взаємодія між учителем, асистентом учителя, психологом та батьками у процесі корекційної роботи?
20. Які індикатори успішності можна використовувати для оцінювання ефективності технологій корекції?
21. Яке значення мають соціальні навички для подальшої адаптації дитини в суспільстві та її академічних досягнень?
22. Які освітні технології та інтерактивні методи сприяють розвитку комунікаційних і соціально-побутових навичок у дітей з ООП?
23. Як рольові ігри, соціальні історії та інші моделювальні практики допомагають у формуванні соціальної компетентності?
24. Яким чином можна здійснювати оцінювання рівня сформованості соціальних навичок у здобувачів освіти?
25. Які основні види систем альтернативної та додаткової комунікації (АДК) застосовуються у роботі з дітьми, що мають порушення мовлення?
26. У чому полягають переваги та обмеження використання піктограм, жестової мови та електронних засобів комунікації?
27. Як застосування технологій АДК впливає на розвиток когнітивних та емоційних процесів у дітей з ООП?
28. Які приклади успішної інтеграції альтернативної комунікації в навчально-виховний процес ви можете навести?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Обґрунтувати сутність технологічного підходу в освіті та його значення для інклюзивного навчання учнів.
2. Здійснити аналіз міжнародних документів та вітчизняних нормативно-правових актів, що створюють соціально-сприятливі умови функціонування інклюзивного освітнього середовища та можливості впровадження технологій інклюзивного навчання учнів.
3. Розкрити роль учителя та асистента вчителя у використанні технологічного підходу.
4. Охарактеризувати особливості впровадження технологій в інклюзивному освітньому середовищі.
5. Охарактеризувати етапи впровадження технологій інклюзивного навчання.
6. Здійснити аналіз моделі організації цілісного інклюзивного освітнього процесу в НУШ.
7. Назвати та коротко охарактеризувати організаційні технології інклюзивного навчання учнів у початковій школі.
8. Назвати та коротко охарактеризувати педагогічні технології інклюзивного навчання учнів у початковій школі.
9. Обґрунтувати сутність та відмінність понять "індивідуалізація" та "диференціація".
10. Охарактеризувати методи та прийоми індивідуалізованого навчання учнів з різними освітніми труднощами.
11. Розкрити основи та оптимальні способи організації індивідуалізації як педагогічної технології інклюзивного навчання учнів.
12. Обґрунтувати особливості організації диференціації як педагогічної технології інклюзивного навчання учнів.
13. Вказати на особливі освітні потреби та сильні сторони учнів з метою урахування індивідуалізаційних та диференційованих підходів у розробці індивідуальних програм розвитку дитини та навчальних планів.
14. Розкрити сутність та зміст кооперативної технології інклюзивного навчання здобувачів освіти.
15. Розкрити особливості впровадження кооперативної технології інклюзивного навчання здобувачів освіти.
16. Здійснити аналіз форм та методів організації кооперативного навчання в інклюзивному класі.
17. Розкрити переваги та труднощі використання кооперативної технології навчання учнів інклюзивного класу.
18. Здійснити аналіз видів навчальних і поведінкових труднощів у дітей з ООП.
19. Охарактеризувати корекційні технології та методики подолання труднощів у навчанні здобувачів освіти з ООП.
20. Обґрунтувати сутність психолого-педагогічного супроводу дітей із поведінковими труднощами.
21. Обґрунтувати специфіку застосування технології корекції навчальних і поведінкових труднощів у здобувачів освіти.
22. Виокремити сутність та зміст технології формування у здобувачів освіти соціальних навичок.
23. Вказати на психолого-педагогічні особливості застосування технології альтернативної комунікації учнів з особливими освітніми потребами.
24. Обґрунтувати сутність і значення соціальних навичок у здобувачів освіти в інклюзивному середовищі.
25. Здійснити аналіз освітніх технологій розвитку комунікативних та соціально-побутових умінь учнів з ООП.
26. Розкрити роль соціальних історій та рольових ігор у формуванні соціальних навичок у здобувачів освіти з ООП.

27. Розкрити сутність понять альтернативної та додаткової комунікації (АДК).
28. Охарактеризувати основні системи і засоби АДК (пиктограми, жести, технічні пристрої).
29. Розкрити роль альтернативної комунікації у розвитку мовлення і соціалізації здобувачів освіти з ООП.
30. Розкрити особливості організації та інтегрування технологій інклюзивного навчання у власну педагогічну практику з урахуванням сучасних вимог до освітнього процесу в Новій українській школі.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах вивчення дисципліни «Технології інклюзивного навчання у початковій школі» результати навчання, здобуті студентами у процесі неформальної освіти, можуть бути зараховані як складова поточного чи підсумкового оцінювання.

До неформальної освіти можуть бути зараховані:

- участь у сертифікованих вебінарах, які стосуються інклюзивного навчання;
- сертифіковані програми, спрямовані на розвиток педагогічної майстерності та дослідницьких компетентностей.

Механізм зарахування

Визнаним результатом до зарахування впродовж поточного контролю є участь студента у неформальній та інформальній освіті. При наявності сертифіката за проходження професійно-спрямованих психолого-педагогічних курсів, тренінгів, майстер-класів з інформальної освіти, студенту буде зараховано 10% змістового матеріалу (на основі «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» /Протокол №10 від від 28.10.2019 року/.

Принцип зарахування

орієнтація на компетентності – зараховуються тільки ті результати, що сприяють формуванню заявлених у програмі компетентностей і програмних результатів навчання (наприклад, СК-5, ПРН-10).

Приклади зарахування

Обов'язковою формою звітності є підготовка студентом презентації та нотаток за матеріалами прослуханого курсу, чи веб-заходу та їх публічний захист на семінарських заняттях.

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Гордійчук О.Є. Інклюзивне навчання : метод. рекомендації / Оксана Гордійчук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. – 2012. – 48 с.
2. Гордійчук О.Є. Технологія інклюзивного навчання у початковій школі» в системі формування інклюзивної компетентності майбутнього педагога. *Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат* : матеріали I Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 8 квітня 2021 р.) / Упор. Удич З.І. Тернопіль: ТНПУ, 2021. С. 57-60
http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18577/3/inklyziv_conf_2021_novuj.pdf
3. Гордійчук, О. (2023). Упровадження майбутнім учителем початкової школи інноваційних технологій у класі з інклюзивним навчанням. *EUROPEAN HUMANITIES STUDIES: State and Society*, P.164–181
<https://ehs.eeipsy.org/index.php/ehs/article/view/428/403>
<https://ehs.eeipsy.org/index.php/ehs/index>
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12406>

4. Омельянович, І. М., Гордійчук, О. Є., & Задоріна, О. В. (2025). Моделі впровадження інклюзивної освіти в Україні у контексті сучасних педагогічних технологій. Педагогічна Академія: наукові записки, (18). <https://surl.li/seouam>
<https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/>
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12407>
5. Колупаєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва, О.М. Таранченко. — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 304 с <https://surl.li/zpmtky>
6. Колупаєва А. А. Педагогічні технології інклюзивного навчання / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. — Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2018. — 160 с. <https://grenka.ua/271688/inklyuzivna-osvita-pedagogichni-tehnologiyi-inklyuzivnogo-navchannya>
7. Нова українська школа [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://nus.org.ua/questions/inklyuzyvne-navchannya-vidpovidi-pro-vazhlyve/>
8. Колупаєва, Алла Анатоліївна. Інклюзивна практика: технології навчання [Текст] / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. - К. : Літера ЛТД, 2019. - 160 с <https://surl.li/ucsvmx>
9. Національна стратегія розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Text>
10. Нова українська школа : poradnik dla vchytelya / [Н. З. Софій, О. В. Онопрієнко, Ю. М. Найда та ін.; за заг. ред. Н. М. Бібік]. — К. : ТОВ «Видавничийдім «Плеяди», 2017. — 206 с. — Режим доступу: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlyavchytelya.pdf>
11. Нові методичні рекомендації для вчителів щодо оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами (ООП) Режим доступу: <https://mon.gov.ua/news/novi-metodychni-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-uchniv-z-oor>
12. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / За заг. ред. А.А. Колупаєвої. — К.: «А.С.К.», 2020. — 307 с. — (Серія «Інклюзивна освіта»). — Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/17>
13. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. — [2-ге вид., доп.]. — Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. — 170 с <https://surl.lt/zyoajh>
14. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник /Марія Швед. — Львів: Український католицький університет, 2025. — 360 с <https://press.ucu.edu.ua/book/638/>
15. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. Львів : «Новий світ – 2000», 2019. — 264 с <http://navigator.rv.ua/wp-content/uploads/2019/10/Osnovy-inklyuzyvnoyi-pedagogyky-OK-2019.pdf>

Допоміжна

1. Гордійчук О.Є. Інклюзивна освіта – імператив часу / О.Є.Гордійчук // Освіта дітей з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії. Зб.тез.доп. / Редколег. : В.В.Засенко, А.А.Колупаєва, Н.І.Лазаренко, З.П.Ленів. — Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. — С.82-85.
2. Гордійчук О.Є. Індивідуалізоване навчання і виховання дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного класу: теоретичний аспект / О.Є.Гордійчук// Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» - Додаток 1 до Вип.36, Том III (63) : Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». —К. : Гнозис, 2025. —С. 297-303.
3. Гордійчук О.Є. Провідні принципи індивідуалізованого навчання та виховання дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного класу / О.Є.Гордійчук //

- СборникнаучныхтрудовSWorld. – Выпуск 1. Том 16. – Иваново: МАРКОВА АД, 2014. – С.63-65. <https://sworld.education/konfer34/548.pdf>
- Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка / За ред. В. І. Боднаря, В. В. Засенка. – К., 2004. – 152 с.
  - Дубич К. В. Роль технологізації у впровадженні інклюзивного навчання //36. наук. праць : Духовність особистості : методологія, теорія і практика / К. В. Дубич. — Луганськ : Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. В.Даля, 2021.-208 с.
  - Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, ДжоанДепплер, Девід Харві; пер. з англ. [Електронний ресурс] – К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с. – Режим доступу: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/37>
  - Інноваційні техніки роботи з дітьми з особливими освітніми потребами Ткачова Н.Г., Булаш І.В., Турчина І.С. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/66.pdf>
  - Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навчально-наочний посіб. / Укладач – Скрипник Т. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 56 с. – Режим доступу: <file:///C:/Users/%D0%A2%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%D0%BD%D0%B0/Dow nloads/Tehnologii%20Autizma.pdf>
  - Таранченко О.М. Дифенційоване викладання в інклюзивному класі / О.М.Таранченко, Ю.М. Найда. - Навчально-методичний посібник. – Київ. Видавнича група "А.С.К." 2012. – 96 с. <https://surli.cc/igaenj>
  - Сучасні технології навчання осіб з особливими освітніми потребами file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%90%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82%20%D1%81%D0%BF%D1%80%20%D0%B4%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82/pedp _2019_1_13.pdf

Інформаційні ресурси

нормативно-правового забезпечення інклюзивної освіти

- Українська автентична платформа «ВІП.ОСВІТА» <https://sites.google.com/view/viposvita/головна-сторінка?authuser=1>
- ВІП.ОСВІТА_Ресурсно-орієнтований канал <https://cutt.ly/bZPrXbl>
- Довідник видань проекту «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні»: мат-ли Міжнародної конференції «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні: знання, практика та політика» (11-12 лютого 2013 р., Київ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvitportal.lviv.ua/portal/doc/>
- Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua>
- Загальна декларація прав людини (проголошена ООН 10 грудня 1948 року) <http://olexa.org.ua/ukr/law/law01.htm>
- Конвенція ООН про права людей з інвалідністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71
- Конвенція ООН про права дитини (прийнята 20 листопада 1989 року, ратифікована Постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року) http://www.unicef.org/ukraine/ukr/activities_11404.html
- Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
- Концепція розвитку інклюзивної освіти // Наказ МОН України від 01.10.2010 р.№912 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://firstedu.org.ua/index.p hp>.
- Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та (або)

розумового розвитку”(прийнята 5 липня 2004 р. N 848)

www.uazakon.com/document/fpart68/idx68267.htm

11. Саламанкська декларація про принципи, політику та практичну діяльність у сфері освіти осіб із особливими потребами (7-10 юня 1994 р.)

www.notabene.ru/down_syndrome/Rus/declarat.html

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_kohnatsionalnoho-universytetu.pdf
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .
- У випадку порушення академічної доброчесності:
  - робота не зараховується й оцінюється у 0 балів;
  - у разі повторного порушення студент може бути недопущений до підсумкового контролю;
  - систематичні порушення фіксуються й доводяться до відома деканату та комісії з питань академічної доброчесності університету.